

**Treffend voorbeeld van een Christen, die zijn licht laat
schijnen voor de Menschen, en daardoor een zegen is voor de
wereld.**

<https://hdl.handle.net/1874/355700>

gle

10

TREFFEND VOORBEELD

VAN EEN

CHRISTEN,

*die zijn licht laat schijnen voor de
Menschen, en daardoor een zegen
is voor de wereld.*

[56]

III

DE DREIENDE VOORBEELD

VAN HET

C H R I S T E N

de drie licht land schijnende voor de
menschen, en daardoor een zegen
is voor de wereld.

In het midden van een krom en verdraaid geslacht als lichten te schijnen is, naar Jezus leer Phil. II: 15, de hooge en vereerende roeping der Christenen. Weinige zijn het op die wijze, gelijk zij dat behoorden te wezen; het ontbreekt hier maar al te veel aan ijver en moed, zoo wel als aan die Christelijke wijsheid, om op eene bescheidene, minzame en ongekunstelde wijze van de gelegenheid gebruik te maken, en zijne medemenschen nuttig te zijn

Hoe veel goeds een eenig man daardoor kan stichten, zelfs bij de booste en vijandigste menschen, indien hij niet *als een onwijze maar als een wijze wandelt, door den bekwamen tijd uit te koopen en zijn woord in aangenaamheid met zout weet te besprengen* (1). Daar van vinden wij een merkwaardig, beschamend en opwekkend voorbeeld in de geschiedenis van eenen Christelijken reiziger in Noord-Amerika, hetwelk ons onlangs door het *Missionsblatt van Barmen van 3 November 1838* wordt medegedeeld.

Na dat ik mij, zoo verbaalt hij, eenige dagen in een' aangenaamen oord had opgehouden, scheepte ik mij in op een vaartuig, hetwelk over eene der grootste meeren voer. Drie andere passagiers

(1) Eph. V: 15, 16 en Col. IV: 5, 6.

bevonden zich mede op het schip, en de aankomende nacht bleven wij wachten op eenen gunstigen wind. Tegen negen uur, als de zeilen werden gereed gemaakt, kwam nog een vierde passagier aan boord. Na dat wij de haven verlaten hadden trad hij de kajuit in, en scheen te denken, dat hij daar alleen zich bevond, want wij waren alle in onze kooijen gegaan. De lamp brande flauw op de tafel, doch gaf toch zoo veel licht, om te kunnen opmerken dat hij nog jong was. Hij zette zich bij dezelve, trok een boek uit zijn zak, en las eenige minuten; plotselijk liet zich van het dek de stem van den kapitein hooren, welke de schrikkelijste vloeken uitstortte. De jonge man stond op, legde zijn boek op een stoel, knielde nevens denzelfde en begon hard op te bidden. Ik hoorde met aandacht toe; zijn geest scheen in levendig vuur te ontbranden, ik kon echter slechts een enkel woord verstaan, bijvoorbeeld: ontferming, verlorenen heidenen, zondaren enz. Daarop scheen hij met veel hartelijkheid voor dien vloeker te bidden en kon naauwelijks zijne stem onderdrukken, als hij God om genade voor dien man smeekte. Ik werd aangedaan in mijn binnenste, deze plaats had voor mij iets heiligs, en ik moest mij veroordeelen, dat ik, zelve een belijder des Christendoms, met mijne reisgenooten mij ter rust begeven had, zonder tot God gesproken, en mij zijner bescherming aaubevolen te hebben.

Vroeg in den morgen werd ik door eene luide stem aan de deur van de kajuit opgewekt; holla! wien behooren deze tractaatjes? daarop volgden bedreigingen en verwenschingen tegen tractaatverspreiders, matigheids-vereeningingen enz. Ik dacht terstond aan onzen jongen reisgenoot, en vreesde men mogt die bedreigingen aan hem ter uitvoer brengen, toen hij zeer bedaard zeide; » Deze tractaatjes, Mijnheer! behooren aan mij, ik heb er slechts weinige, gelijk gij ziet; zij zijn echter zeer goed en gij moogt er wel een nemen, indien gij wilt. Ik bragt ze aan boord om uit te deelen, maar gisteren had gijlieden de handen te vol met uw werk;» de matroos lachte en ging weg, zonder te antwoorden. Kort daarna werden wij met den kapitein en den stuurman aan het ontbijt geroepen; toen wij aan tafel plaats genomen hadden, zeide onze jonge reisgenoot: » Kapitein! daar de Heere voor alle onze behoeften zorgt, zoo wenschte ik wel, indien gij en de andere passagiers daar niets tegen hebben, zijnen zegen over deze maaltijd af te smeken.»

» Als het u zoo bliest,» antwoorde de kapitein met schijnbare goedwilligheid. Na weinige minuten was de kok op het dek, en verhaalde dit aan de matrozen, die te gelijk een groot geschreeuw aanhieven en op het weder vloekten. De kapitein zocht de roekeloosheid zijner lieden te verontschuldigen, en zeide dat dit iets ge-

woons onder de matrozen was, zij meenden het zoo kwaad niet.

» Wanneer gij het veroorlooft, » zeide onze reiziger, » zoo hoop ik, zullen wij wel spoedig aan deze dingen een einde maken.»

De kapitein, welke zelfs een vloeker was, en zoo even zijne lieden in bescherming genomen had, scheen om een antwoord verlegen, doch zeide na eenige tusschenpozing: » Ik zou even zoo goed tegen den wind inzeilen als zoo iets te beproeven.»

» Maar het is mij volle ernst, » antwoorde de jonge man. » Nu goed, als gij het voor mogelijk houdt, dan kunt gij het beproeven.» zeide de kapitein.

Zoodra het onthijt geëindigd was, zette zich de oudste der matrozen, welke tevens de ergste vloeker was, op het dek neder om zijne pijp te rooken. De jonge man liet zich met hem in gesprek in, en bekwam spoedig van hem de geschiedenis van zijne avonturen. Van der jeugd af was hij op zee geweest, was in menige storm lier en daar op strand geworpen, had onderscheidene Zendingsposten in onderscheidene gedeelten der aarde gezien, en kon niet voorbij, om de goede gevolgen van den arbeid der Zendingen onder de inwoners van de *Zandwich-eilanden* te betuigen; trotsch op zijn zeemans bekwaamheid, beroemde hij eindelijk zichzelf, als die alles kon doen wat ooit van een zeeman gedaan was of kon geschieden.

» Dat betwijfel ik » zeide de jonge man.

» Ja! dat kan ik » antwoorde de onverschrokken matroos. » Niemand zal het mij voordoen, op mijn woord.»

» Wanneer een zeeman zijn woord geeft, dan mag men hem wel gelooven. Ik ken er een', die zich voornam het vloeken gansch natelaten, en hij deed het.»

» Och, » zeide de oude matroos, » gij hebt mij geankerd, nu zit ik vast. Maar ik kan het ook doen.»

» Ik weet, gij kunt het, » zeide de jonge man, » en ik hoop, gij zult alle de vloeken uwer kameraden, benevens de uwe vastankeren.»

Geen vloek, geene verwensching hoorde men meer aan boord van het vaartuig; gedurende het verloop van den dag sprak hij, naarmate de gelegenheid zich aanbood, met de matrozen afzonderlijk over het heil hnnner ziel, en won aller achting.

Van dien tijd af stelde ik een groot belang in dien jongen vreemdeling, en nam mij voor, hem nader te leeren kennen. Er lag iets bijzonders in zijn uiterlijk; in zijn voorkomen was hij eenvoudig, in zijne manieren zonder eenige aanmatiging, alleen zijn invloed had onder den bijstand Gods, de gedragingen der manschap in weinig uren geheel veranderd; de tijgers waren als lammeren geworden, vrede en rust volgde op razen en vloeken. Na het avondeten verzocht hij den kapitein verlof, om bidstond in de kajuit

te mogen houden, het werd hem toegestaan, en spoedig verzamelde zich de geheele manschap, uitgezonderd degene die aan het roer stond. De kapitein bragt eenen bijbel, welke hem, gelijk hij zeide, van zijnen vader in zijne vroege jeugd gegeven was, met de bede, zich van denzelve niet te scheiden. Wij hoorden toe, hoe onze vriend het berigt van Mattheus van de kruisiging en opstanding des Heeren voorlas, en toen om zich henen ziende, zeide: » Hij is opgestaan; ja Jezus leeft! laat ons hem aanbidden.

Het was een hartroerend oogenblik: knieën, die zich vroeger wel zeldzaam zullen gebogen hebben, nu in het gebed voor den Heer te zien nederbuigen. Na het gebed vervoeuden wij ons op het dek en zongen een geestelijk lied, het was een schoon oord, een stille avond. Wij hielden op toen de zon hare laatste stralen op ons wierp.

» Blikt derwaards henen,» riep hij uit, » gij onder den storm opgewassenen! Ziet naar de ondergaande zon, en leert daar uit, hetgeen u kan gelukkig maken, als de zon voor u zal ondergaan, om nooit weder voor u optegaan. Zoo als deze zon heden morgen oprees, zoo kwam de Zoon van God, om voor allen die Hem aannemen en liefhebben, licht en zegen aantebrengeu; en gelijk gindsche zon, thans hare stralen ons onttrekt en ons een tijd lang in duisternis zal doen nederzitten, zoo zal ook de zon der gerechtigheid hare genadestralen hun onttrekken

die voortgaan haar te verachten. Maar bedenkt het, de eeuwigheid der helle is een tijd, die nooit eindigt, eene donkere, eeuwige nacht."

De kapitein begaf zich diep getroffen in de kajuit, stak de lamp aan, nam z'n bijbel en verdiepte zich in het lezen derzelve tot dat wij ons ter rust begeven hadden. Als wij ons nu den volgenden morgen aan de ontbijttafel verzameld hadden, vroeg de kapitein aan onzen vriend om het gebed te doen. » Ziet gij Mijneheeren, » zeide hij, » dit is de eerstemaal, dat ik om zoo iets gevraagd heb, ook ben ik nog nooit, voor dat deze jonge man aan boord gekomen is, door iemand verzocht om inwilliging van eene Godsdienst-stond te mogen houden, hoewel ik het duizendmalen op den Oceaan even als op het meer gewacht had, en zoo dikwijls ik in mijne verwachtingen teleur gesteld werd, heb ik in mijn hart de Godsdienst verwenscht en geloofd dat het alles enkel bedrog was; tegenwoordig echter zie ik de kracht des bijbels, en schoon ik zelve geene aanspraak op godsdienstigheid maken kan, zoo heb ik toch hoogachting voor dezelve, want mijne ouders waren christenen, en ofschoon ik hunne vermaningen niet gevolgd ben, zoo kan ik ze toch niet vergeten."

Hierop hielden wij drie dagen achtereen onze dagelijksche huisgodsdienst, en hadden daarbij menige belangrijke gesprekken over onderscheidene onderwerpen, want de godsdienstigheid van den jonge reiziger was niet van dien aard,

dat zij de ongedwongenheid van het gezellige verkeer had gestremd. Door zijne bekendheid met den bijbel, uit zijne vaardigheid om de waarheden uit elkander te zetten, en derzelve gronden en invloed aan te wijzen, uit zijn gansch onverschrokken en tevens voorzigtig en welberaden gedrag, besloten wij, dat hij een prediker van het evangelie was. Uit alles wat hij sprak, vlechte hij als 't ware een eerekrans voor zijn' Heer en Meester, en in al zijn doen toonde hij, dat de eeuwigheid geene zaak was om er mede te speelen. Wij waren echter naauwlijks de haven ingekomen, of wij vernamen dat hij een handwerker was.

Nog eer wij de landingsplaats bereikten, trad de kapitein naar hem toe, en nam met veel aandoening van hem afscheid, verklarende, dat hij het besluit genomen had zijne tot hiertoe gehoudene levenswijze niet langer voort te zetten; zijne vrouw, zeide hij, was eene Christin, en hij wilde van nu aan met haar leven, ook voegde hij er bij: » dikwijls heb ik predikers op zon- en wekdagen op mijn schip gehad, maar nog nooit heeft mij eene derzelve aan het famielie altaar, voor hetwelk mijne zalige ouders knielden, weder herinnerd." Toen wij het vaartuig verlieten, konden wij aan gelaat en houding van alle de passagiers lezen, dat onze vriend door zijn ongedwongen en liefderijk godsdienstig verkeer, de dankbaarheid van velen en de achting van allen gewonnen had.

Kort daarna bevonden wij ons op een kanaalboot, op welke ongeveer dertig passagiers van onderscheiden leeftijd en karakter waren, en ik was niet weinig nieuwsgierig, om te zien, hoe mijn reisgenoot zich onder hen zou gedragen. De namiddag was reeds voorbijgegaan en nog had hij met niemand gesproken, behalve met mij, eindelijk vraagde hij den kapitein of hij het wilde toestaan een gebedsuur op de boot te houden. » Ik heb er niets tegen, zeide hij, » wanneer de passagiers daar mede te vrede zijn, maar ik zal er niet bij tegenwoordig zijn. »

Vroeg in den avond werden de passagiers in de kajuit bescheiden, en na eenige minuten zag men den kapitein midden onder hen. Onze vriend las een kort gedeelte der H. Schrift voor, maakte eenige gepaste aanmerkingen, en beval ons toen den Heer op het nadrukkelijkste aan.

Nauwlijks was hij van het gebed opgestaan, of een Heer, wiens grijze haren zijne nabijheid aan het graf verkondigden, trad naar hem toe, en zeide: » Mijnheer! ik wilde gaarne met u spreken. Ik ben een deïst, vroeger hield ik mij aan het christendom, thans echter houde ik alles wat daartoe behoort, voor misleiding. »

» Mijnheer! » zeide de jonge man, » ik heb eerbied voor uwe jaren, en wil u aanhooren, misschien heb ik in den loop onzer gesprekken eenige vragen u te doen, maar in een twiststrijd kan ik mij niet inlaten, echter zoo veel kan ik zeggen: dat ik Jezus Christus moet liefhebben,

want hij stierf om mij te verlossen, en ik ben een groot zondaar.”

» Ik ontken niet, dat de menschen zondaars zijn” zeide de oude man, » maar ik geloof niet aan Jezus Christus.”

» Wilt mij dan eens zeggen, op welk eene andere wijze zondaars kunnen gered, en toch Gods wetten in eere gehouden worden.”

Wij wachtten te vergeefs op een antwoord, tot eindelijk mijn vriend vervolgde. » Voor nog niet vele jaren was ik ook een ongelovige, even daarom, dewijl ik de waarheid niet lief had, en geen lust gevoelde om ze te onderzoeken, thans zie ik mijne dwaling in, en hoe meer ik de waarde leer kennen, des te vaster wordt mijne overtuiging van de waarheid, des te duidelijker en grondiger leer ik inzien, dat er geen andere weg van verlossing is, dan dien door Jezus Christus den gekruisten.”

De passagiers hadden zich intusschen in onderlinge gesprekken gewikkeld, en een derzelve wende zich eindelijk tot onzen jongen vriend, en verhaalde hem de bijzondere omstandigheden van eene moord, welke kort te voren door een' man in de nabuurschap, in een aanval van dronkenschap begaan was; alle hoorden met de meesten aandacht dit verhaal aan. De kapitein mengde zich in den kring der toehoorders om de geschiedenis te vernemen, wier einde den vreemden gelegenheid gaf zijn werk aantevangen. Hij was een even moedig voorstander der matigheid

als van de godsdienst, en won bij die gelegenheid eenige voor de matigheids vereeniging. » Maar, » zeide hij eindelijk, » schoon de sterke drank een ongehoorde menigte van misdrijven en ellende voortbrengt, zoo herinner ik mij toch een voorbeeld van een moord, aan welke dezelfde geen deel had. » Hierop verhaalde hij de volgende geschiedenis, nagenoeg met deze woorden :

» In een volkrijke stad in het Oosten leefde een man, welke voor het geluk van anderen alleen scheen te leven. Hij gaf dagelijks bewijzen van eene onbaatzuchtige welwillenheid omtrent zijne medemenschen, zocht de armen en verlatenen op, en hielp hun in hunne behoeften, bezocht de zieken en verkwikte de bedroefden, ofschoon hij zeer rijk was, maakte hij geen de minste vertooning, en kwam als een gewoon burger mensch voor den dag, om des te meer te kunnen weldoen. Deze man die aller achting verdiende had echter vijanden, en schoon hij zich met geene staatkundige geschillen inliet, verdachten toch velen hem dat die grootmoedigheid slechts een dekmantel van zijne eierzucht was, en hij zich daardoor eenen aanhang en vrienden zocht te verwerven, om zich naderhand van de regering meester te maken; anderen verspreidden van hem weder andere slechte bedoelingen, eindelijk wist men eenige in het harnas tegen hem te jagen, hem voor het gerigt te brengen, aldaar te doen veroordeelen en om het leven te brengen. »

» Wanneer en waar is dat gebeurd? wie was het? » hoorde men onderscheiden stemmen roepen. » Het was in de stad Jeruzalem, en het was niemand anders dan onze Heer Jezus Christus, door zijne vijanden werd hij aan het kruis gehangen, en voor ons vloekwaardige zondaren stierf hij.»

Aller oogen waren op den jongen man gevestigd, en op aller gelaat was eene stille eerbied te lezen. Hij sloeg een bijbel, die op tafel lag, open, en las het verhaal van Christus veroordeeling en kruisiging, de Kapitein gaf hem door een wenk te verstaan, om een gebed te verrigten, en andermaal vielen wij op de knieën, terwijl hij over de ellende der zondaren zich in tranen uitstortte, en om Christus wil Gods ontferming voor hen afsmeekte.

Den volgenden morgen werd de vreemdeling niet vergeten, en even zoo weinig vergat hij, dat onsterfelijke zielen rondom hem waren op hunne reize naar de eeuwigheid. In het verloop van den dag onderhield hij zich met de passagiers afzonderlijk, met uitzondering van den ouden Heer, die hem van plaats tot plaats volgde, en groote onrust verried.

Toen de nacht haar donker gewaad over ons uitbreide verzocht onze vriend den ouden man om een gesprek. » De gansche dag, » zeide deze, » heb ik gewenscht met u te spreken, maar gij waart steeds met anderen bezig.» Hij bekende nu, dat hij gepoogd had, eene algemeene zalig-

heid van alle menschen te gelooven, en dat, schoon hij bij dat geloof zich niet volkomen kon geruststellen, hij echter nooit, tot op gisteren avond zijn verloren toestand ingezien had; » en thans, » zeide hij, » wenschte ik dat gij mij zegt, wat ik te doen heb »

De jonge man verhief zijne oogen ten hemel als of hij den bijstand des Geestes inriep, en zette hem daarop kortelijk het wezen en de zedelijke grond van het berouw en geloof uit elkander, en voegde er eenige ophelderingen bij, om de regtvaardigheid Gods bij de begenadiging des zondaars aan te toonen.

De oude man zag het plan der verlossing zoo duidelijk in, dat hij in tranen uitbarstte en uitriep: » O! mijne ziel! mijne ziel! hoe heb ik tegen God gezondigd! ik zie het, ik gevoel het; ja ik heb alle dagen mijnes levens gezondigd. »

» Maar Jezus stierf om zondaren te verlossen, » antwoorde de jonge man, » wilt gij hem uw hart geven? » » Zeker, zeker! had ik duizend harten, Hij zou ze alle hebben, » was het antwoord.

De jonge man wende zich om en weende, eenige oogenblikken werd het stilzwijgen door de zuchten van den berouwhebbenden oude verbroken; toen hij daar alleen stond en weende, herhaalde hij gedurig: » Ja ik wil God dienen, ik wil, ik wil, » van tijd tot tijd werd hij rustiger, hij sloeg zijne oogen naar boven, hief zijne handen op, en begon het lied:

Waar Jezus wordt aanschouwd,
 Daar sla ik d' oogen heen,
 Waar Jezus woning bouwt,
 Daar, daar is 't goed te zijn, enz.

Dan weende hij weder, en zeide: » O Jezus!
 mijn dierbare Heiland! »

Nu naderde de tijd dat onze jonge vriend ons zou verlaten; door zijnen ijver in de dienst zijnes Heeren had hij ons hart gewonnen, en ieder beijverde zich, om zijne vriendschap hem door een hartelijk vaarwel te betuigen. Zoo groot was de invloed van dezen jongen man, wiens onverbreekbaar voornemen was, om voor zijnen God te leven. Hij gevoelde voor verlorene zondaars, en in vertrouwen op den bijstand des H. Geest, zulk een belangstelling in het heil hunner zielen, dat hij hunne behoudenis waar hij kon zocht te bevorderen.

Lezer! zoudt gij ook niet het besluit nemen, van nu af aan met Gods hulp, het zij in huis, of elders waar gij zijt, tot de vermeerdering van den roem van Christus en het heil uwer medezondaren medetewerken? Er wordt zoo veel bedorven en afgebroken; er is zoo veel geestdrift bij de kinderen der duisternis, en zoo veel koelheid en terughouding bij de kinderen des lichts; was ieder christen in zijnen kring het zout en licht der wereld, hoe veel zou er door wijsheid en liefde kunnen gewonnen worden! Daartoe dringe ons de liefde van Christus, en bekwame ons zijn Geest.